

Den nye

bogføringslov

April 2024

Revision. Skat. Rådgivning.

Succes skaber vi sammen ...

Af Henrik Steffensen og Martin Kristensen, PwC

Den nye bogføringslov medfører væsentlige ændringer – særligt med krav om anvendelsen af it-systemer i bogføringen

Med lov nr. 700 af 24. maj 2022 har Folketinget vedtaget en ny bogføringslov. Loven afløste den hidtidige bogføringslov, der med få ændringer har været gældende siden 1999. Den 1. juli 2022 trådte loven i kraft – og den videreførte mange af de grundlæggende krav – og nogle få nye krav trådte i kraft for alle omfattede virksomheder og videreførte de grundlæggende krav til bogføring,

mens størstedelen af de nye krav (blandt andet kravene til digitale bogføringssystemer) træder i kraft trinvist i 2024 til formentligt 2026.

Siden vedtagelsen af loven er der udstedt følgende bekendtgørelser:

Bekendtgørelse nr. 95 af 26. januar 2023 om ikrafttrædelse af bestemmelser i lov om bogføring.	Denne bekendtgørelse retter sig mod udbyderne af digitale standard bogføringssystemer og fastsætter ikrafttræden af lovens indholds krav til disse systemer.
Bekendtgørelse nr. 97 af 26. januar 2023 om krav til digitale standard bogføringssystemer.	Denne bekendtgørelse retter sig mod udbyderne af digitale standard systemer og er ikke rettet mod den bogføringspligtige.
Bekendtgørelse nr. 98 af 26. januar 2023 om anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer.	Denne bekendtgørelse retter sig mod udbyderne af digitale standard bogføringssystemer og fastsætter de nærmere krav til anmeldelse og registrering heraf i Erhvervsstyrelsen.
Bekendtgørelse nr. 205 af 29. februar 2024 om krav til virksomheders digitale bogføringssystemer, der ikke er registreret efter bogføringsloven.	Denne bekendtgørelse retter sig mod den bogføringspligtige virksomhed, der ikke kan benytte eller ikke ønsker at benytte et registreret standard bogføringssystem – og som derfor selv sammensætter systemet.
Bekendtgørelse nr. 1383 af 29. november 2023 om pligt til opbevaring af bilag i et digitalt bogføringssystem.	Denne bekendtgørelse retter sig mod den bogføringspligtige virksomhed og fastsætter, hvilke bilag i bogføringen den bogføringspligtige virksomhed skal opbevare i det digitale bogføringssystem.
Bekendtgørelse nr. 1342 af 24. november 2023 om ikrafttræden af bestemmelser i lov om bogføring vedrørende pligt til digital bogføring.	Denne bekendtgørelse retter sig mod den bogføringspligtige virksomhed og fastsætter ikrafttrædelsestidspunkterne for dele af virksomhederne i forhold til kravet om brug af digitale bogføringssystemer.
Bekendtgørelse nr. 1404 af 29. november 2023 om ændring af indsendelsesbekendtgørelsen vedrørende pligt til at oplyse om bogføringssystemer m.v. i forbindelse med indberetning af årsrapporten.	Denne bekendtgørelse fastsætter oplysningskrav om bogføringssystem og sikkerhedskopier, som skal indrapporteres sammen med årsrapporterne.

I denne publikation kan du få overblik over de væsentligste ændringer i loven sammenholdt med den tidligere lov. Artiklen omhandler følgende:

1. De væsentligste ændringer/præciseringer af loven
2. Lovens anvendelsesområde
3. Grundlæggende krav til bogføringen og beskrivelsen af bogføringen – et uddrag
4. Digitale bogføringssystemer
 - 4.1 Tekniske krav til digitale bogføringssystemer
 - 4.2 Afgrænsning af, hvad der skal opbevares digitalt
5. Krav til udbydere af digitale bogføringssystemer
6. Krav til virksomheder, der anvender bogføringssystemer, der ikke er registreret hos Erhvervsstyrelsen, eller som anvender andre moduler end de moduler, som udbyderen af standardsystemer har registreret
7. Eksempler – forskellige situationer til belysning af, hvornår der kan anvendes et registreret standardsystem henholdsvis et ikke registreret system
8. Mulighed for etablering af et fællesoffentligt datacenter
9. Kontrol, reaktioner, straf og andre sanktioner
 - 9.1 Forskellige former for kontrol
 - 9.2 Kontrol med udbydere af registrerede standard bogføringssystemer
 - 9.3 Kontrol med ikke-registrerede standard bogføringssystemer
 - 9.4 Bødestraf og andre sanktioner
10. Ikrafttræden sker trinvis.

Nærværende beskrivelse af loven er udarbejdet af PwC på baggrund af en læsning af lovforslaget, lovbemærkningerne og den endelige lov og tilhørende bekendtgørelser. Endvidere skal bemærkes, at Erhvervsstyrelsen også har udarbejdet en vejledning om loven.

Vi tager forbehold for, at andre – herunder myndighederne – kan have en anden vurdering af reglerne.

1. De væsentligste ændringer/præciseringer af loven

De væsentligste ændringer og præciseringer af loven kan opsummeres til følgende:

- Bogføringen skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til virksomhedens kompleksitet, antallet af transaktioner og transaktionernes økonomiske omfang (tidligere: ”virksomhedens art og omfang”).
- Virksomhederne skal foretage de afstemninger, der er nødvendige for at sikre, der foreligger et opdateret grundlag for lovpligtige indberetninger eller angivelser om moms, skatter, afgifter samt års- og delårsrapporter.
- Dokumentation, som virksomheden udarbejder i forbindelse med aflæggelsen af årsrapporten, fx

dokumentation vedrørende noter og ledelsesberetning, er omfattet af definitionen på regnskabsmateriale, der skal opbevares efter bogføringsloven.

- Som altovervejende hovedregel kræver loven, at bogføringen skal være digital, hvilket indebærer, at registreringer og købs- og salgsbilag skal foreligge og opbevares i digital form, ligesom der stilles specifikke krav til bogføringssystemet. Andet regnskabsmateriale kan opbevares i andre systemer eller evt. i papirform – blot skal opbevaringen være betryggende i mindst fem år.
- Den bogføringspligtige skal benytte enten et offentligt godkendt digitalt bogføringssystem (”standardsystemer”) eller selv opfylde en række krav til bogføringssystemet (”specialudviklede systemer”).
- Loven stiller krav om, at udbydere af digitale standard bogføringssystemer på det danske marked skal have deres system godkendt og registreret hos Erhvervsstyrelsen. Krav til de registrerede digitale standard bogføringssystemer fremgår af bekendtgørelse nr. 97 af 26. januar 2023 om krav til digitale standard bogføringssystemer. Denne bekendtgørelse retter sig mod udbydere af digitale standardsystemer og er dermed ikke rettet mod den bogføringspligtige virksomhed. Bekendtgørelsen stiller en række krav til udbydernes standard bogføringssystemer. Når virksomheder anvender en udbyders registrerede standard bogføringssystem, er den bogføringspligtige fritaget for dokumentationskrav for it-sikkerhed mv. vedrørende de dele af materialet, der er opbevaret i standardsystemet.
- Krav til virksomheders digitale bogføringssystemer, der ikke er registreret efter bogføringsloven, er reguleret i bekendtgørelse nr. 205 af 29. februar 2024 om krav til virksomheders digitale bogføringssystemer, der ikke er registreret efter bogføringsloven. Denne bekendtgørelse retter sig mod de bogføringspligtige virksomheder, der anvender ”egne” systemer (specialudviklede systemer) – altså systemer, der ikke er registreret hos Erhvervsstyrelsen. Nogle af kravene er, at der skal være digital understøttelse af kravene til registrering og opbevaring, herunder opfyldelse af anerkendte standarder for it-sikkerhed og automatisk sikkerhedskopiering samt understøttelse af automatisering af administrative processer, fx automatisk e-fakturering.
- Der er indført en række kontrolbestemmelser i loven, som giver Erhvervsstyrelsen mulighed for at gennemføre risikobaseret kontrol med overholdelse af loven – særligt i forhold til nystiftede virksomheder og virksomheder, der har fravalgt revision samt kontrol relateret til virksomhedernes brug af digital bogføring samt udbydere af digitale standardsystemer.
- Erhvervsstyrelsen har fået hjemmel til at kontrollere de virksomheder, som benytter specialudviklede systemer. Her har styrelsen hjemmel til at kontrollere det pågældende system. En tilsvarende regel gælder ikke for de virksomheder, der benytter standardsystemer, eftersom disse systemer allerede er kontrolleret i forbindelse med registreringen i Erhvervsstyrelsen.

- Erhvervsministeren kan fastsætte regler om et fællesoffentligt datacenter. Hvis eller når sådanne regler sættes i værk, betyder det, at de digitale bogførings-systemer skal fremsende registreringer og bilag til den fællesoffentlige digitale infrastruktur for udveksling af e-dokumenter – og opbevaring af sådanne registreringer og bilag vil i så fald kunne opbevares i dette fællesoffentlige datacenter. Erhvervsministeren kan også fastsætte krav til, hvordan og hvor længe de pågældende registreringer og bilag må anvendes af offentlige myndigheder.

Reglerne er som udgangspunkt alle sat i kraft, herunder lovens almindelige regler om bogføring og opbevaring.

Se tidslinjen i afsnit 10 for, hvornår de enkelte virksomheder omfattes af kravet om digital bogføring.

Reglerne for udbydere af digitale bogføringssystemer trådte i kraft den 1. februar 2023 ved dels bekendtgørelse nr. 97 af 26. januar 2023 om krav til digitale standard bogføringssystemer, dels bekendtgørelse nr. 98 af 26. januar 2023 om anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer. Sidstnævnte giver udbyderne adgang til at anmelde og få registreret digitale bogføringssystemer, der opfylder kravene til digitale standard bogføringssystemer.

For de bogføringspligtige virksomheder gælder følgende i forhold til ikrafttræden af de nye regler om digital bogføring:

- Virksomheder omfattes af årsregnskabslovens regnskabsklasse B, C eller D, og som vælger at benytte et registreret godkendt standard system, skal efterleve de nye regler om digital bogføring for regnskabsår, der påbegyndes den 1. juli 2024 eller senere.
- Virksomheder omfattes af årsregnskabslovens regnskabsklasse B, C eller D, og som vælger at benytte et ikke-registreret godkendt bogføringssystem, skal efterleve de nye regler om digital bogføring for regnskabsår, der påbegyndes den 1. januar 2025 eller senere.

Virksomheder, der ikke er regnskabspligtige efter årsregnskabsloven (regnskabsklasse A) med en årlig omsætning over 300.000 DKK i to på hinanden følgende år, vil senere skulle følge reglerne om digital bogføring. Disse regler forventes ikraftsat fra og med 2026, således:

- at virksomheder, der anvender et registreret godkendt bogføringssystem, skal anvende det for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2026 eller senere, og
- virksomheder, der anvender et ikke-registreret godkendt bogføringssystem, skal anvende digital bogføring for regnskabsår, der begynder den 1. juli 2026 eller senere, men det er ikke endeligt fastlagt på nuværende tidspunkt.

Tilsvarende gælder for filialer i Danmark af udenlandske selskaber. Danske selskabers filialer i udlandet er derimod en del af det danske selskab og følger derfor ovenstående regler for selskaber omfattes af årsregnskabslovens klasse B-D.

Efter bekendtgørelse nr. 1342 af 24. november 2023 om ikrafttræden af bestemmelser i lov om bogføring vedrørende pligt til digital bogføring for bogføringspligtige virksomheder omfattes datterselskaber af virksomheder omfattes af lov om finansiel virksomhed eller lov om forsikringsvirksomhed ikke af reglerne om brug af et digitalt bogføringssystem, der træder kraft hhv. den 1. juli 2024 og den 1. januar 2025, men de forventes at blive omfattet i 2026/2027.

Det bemærkes, at Erhvervsministeren også har mulighed for at fastsætte ikrafttrædelsesbestemmelser baseret på forskellige ikke nærmere definerede omsætningsgrænser. Dette er blandt andet tiltænkt filialer. Det er uafklaret, om ministeren vil benytte denne mulighed.

Ikrafttrædelsesbestemmelserne omtales nærmere i afsnit 10.

2. Lovens anvendelsesområde

Loven ændrede ikke på de virksomheder, der er omfattet af loven – følgende er omfattet af loven som helhed:

- Erhvervsdrivende virksomheder etableret i Danmark uanset ejer- og hæftelsesforhold (fx aktie- og anpartsselskaber, partnerselskaber, erhvervsdrivende fonde, andelsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber og enkeltmandsvirksomheder).
- Erhvervsaktiviteter, der udøves i Danmark af udenlandske virksomheder (filialer mv.).
- Virksomheder, organisationer og sammenslutninger, hvis de er afgiftspligtige eller fuldt eller begrænset skattepligtige i Danmark.
- Virksomheder mv., der som betingelse for tildeling af direkte tilskud fra den danske stat eller Den Europæiske Union skal afgive regnskabsmæssige oplysninger, medmindre den bevilgende myndighed eller Told- og skatteforvaltningen har fritaget virksomheden fra loven.

Bogføringsloven omfatter således udelukkende danske virksomheder, herunder danske selskabers filialer i udlandet og udenlandske selskabers filialer i Danmark.

Som nævnt i afsnit 1 vil visse af disse virksomheder ikke være omfattet af reglerne om digital bogføring fra starten. Og virksomheder, som udelukkende er omfattet af loven i medfør af 3. og 4. bullet ovenfor, bliver alene omfattet af reglerne om digital bogføring i det omfang, at de har erhvervs-mæssig omsætning årligt over 300.000 DKK to på hinanden følgende år.

Filialer er omfattet af de nye regler om digital bogføring, hvis filialens omsætning årligt overstiger 300.000 DKK i to på hinanden følgende år, medmindre Erhvervsstyrelsen i forbindelse med ikraftsættelsen af reglerne modificerer dette. Filialer vil i praksis nok anvende de it-systemer, der stilles til rådighed af den udenlandske ejervirksomhed, hvorfor krav til digitale bogføringssystemer rettet mod filialer i praksis vil kunne give udfordringer. Det bemærkes, at Erhvervsstyrelsen i sin bogføringsvejledning har forudsat, at også virksomheder og sammenslutninger,

som ellers ikke er bogføringspligtige, alligevel omfattes af digital bogføring, såfremt de i to på hinanden følgende år har erhvervsmæssig indkomst, der overstiger 300.000 DKK. Der er dog i så fald kun bogføringspligt for den erhvervsmæssige del af aktiviteten.

De øvrige typer af virksomheder, som udelukkende omfattes af bogføringsloven via skatte- eller afgiftspligt mv., fanges ikke af reglerne om digital bogføring. Disse kan derfor fortsætte med bogføring på papir, hvis det ønskes, eller it-systemer, der ikke nødvendigvis opfylder alle kravene til de nye digitale bogføringssystemer.

Organisationer, almene fonde mv. kan være omfattet af bogføringsloven via skatte- eller afgiftspligt. Samtidig må det antages, at disse omfattes af reglerne om digital bogføring, hvis deres erhvervsmæssige nettoomsætning årligt udgør mere end 300.000 DKK i to på hinanden følgende år. Heller ikke her er kravene imidlertid sat i kraft, og det præcise ikrafttrædelsestidspunkt kendes derfor ikke.

Det skal understreges, at selvom nogle virksomheder og organisationer (endnu) ikke er omfattet af kravet om digital bogføring, omfattes de fortsat af den øvrige del af bogføringsloven. Herunder er de omfattet af kravet om rettidig registrering, opbevaring af regnskabsmateriale i fem år, afstemningskrav til bogføringen og mange andre krav.

Af lovforslagene fremgår, at andelsboligforeningers kontingentindtægter anses for omsætning, og at disse foreninger – i det omfang deres omsætning årligt overstiger 300.000 DKK i to på hinanden følgende år – er omfattet af reglerne om digital bogføring, mens kontingenter i en ideel forening, som ikke har erhvervsdrift, ikke omfattes af digital bogføringspligt. En ideel forening, der har erhvervsdrift, omfattes af digital bogføringspligt, hvis omsætningen i to på hinanden følgende år overstiger 300.000 DKK – dog kun for den erhvervsmæssige del af foreningen.

Som noget nyt er udbydere af digitale bogføringssystemer i kraft af deres virke omfattet af de dele af loven, der vedrører krav til digitale bogføringssystemer. Disse regler kan også omfatte udenlandske virksomheder, som har udviklet og registreret standardssystemer til det danske marked. Der henvises til afsnittene nedenfor om digitale bogføringssystemer og krav til udbydere af digitale bogføringssystemer.

Loven gælder fortsat ikke for følgende:

- Virksomheder, som er omfattet af lov om statens regnskabsvæsen mv.
- Virksomheder, som udelukkende er omfattet af regnskabsregler fastsat ved eller i henhold til lov om kommunernes styrelse eller regionsloven.

3. Grundlæggende krav til bogføringen og beskrivelsen af bogføringen – et uddrag

De væsentligste ændringer og præciseringer af loven kan opsummeres til følgende:

- Bogføringen skal nu være digital for mange bogføringspligtige virksomheder – i hvertfald for alle aktie- og anpartsselskaber, partnerselskaber og erhvervsdrivende fonde uanset størrelse, jf. mere herom nedenfor i afsnit 4.
- Bogføringen skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til virksomhedens kompleksitet, antallet af transaktioner og transaktionernes økonomiske omfang (tidligere: ”virksomhedens art og omfang”).
- Som regnskabsmateriale omfattes også dokumentation for oplysninger i ledelsesberetningen og noter.
- Virksomheden skal foretage de afstemninger, der er nødvendige for at sikre, at der foreligger et opdateret grundlag for lovpligtige indberetninger eller angivelser om moms, skatter, afgifter samt års- og delårsrapporter.
- Virksomheder, der har pligt til at aflægge årsrapport, eller hvis nettoomsætning overstiger årligt 300.000 DKK i to på hinanden følgende regnskabsår, skal udarbejde en beskrivelse af bogføringssystemet, og denne skal nu indeholde følgende:
 1. virksomhedens procedurer for at sikre, at alle virksomhedens transaktioner løbende registreres,
 2. virksomhedens procedurer for at sikre, at virksomhedens regnskabsmateriale opbevares på betryggende vis, og
 3. hvilke medarbejdere, der er ansvarlige for procedurerne efter nr. 1-2.

Vi henviser til Erhvervsstyrelsens skabelon til brug for dokumentationen – erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-om-bogføring. Det bemærkes, at nr. 2 ovenfor sættes delvist ud af kraft for virksomheder, der benytter et registreret godkendt digitalt standard bogføringssystem, idet de ikke skal beskrive opbevaringen af den del af materialet, som skal rummes af det digitale bogføringssystem. Det skyldes, at standardsystemet i sig selv indeholder krav til opbevaring.

Herudover gælder de hidtidige krav fra den nuværende bogføringslov for alle bogføringspligtige, fx følgende:

- Krav om registrering snarest efter gennemførelse af transaktionen.
- Krav om transaktionsspor og kontrolspor, så bilag kan følges til regnskab og fra regnskab til bilag – og foretages der rettelser i bilagsmaterialet, skal rettelserne tydeligt fremgå af regnskabsmaterialet.
- Krav om registrering i DKK, EUR eller i anden relevant fremmed valuta.
- Krav om, at rettelser i foretagne transaktioner/bilag skal fremgå tydeligt.
- Opbevaringen skal sikre regnskabsmaterialet mod ødelæggelse, bortskaffelse eller forvanskning, ligesom regnskabsmaterialet skal sikres mod fejl og misbrug.

- Krav om fem års betryggende opbevaring af regnskabsmateriale regnet fra udløbet af det regnskabsår, som regnskabsmaterialet vedrører.
- Ved ophør af bogføringspligten har ledelsen ansvaret for at sikre opbevaringen af regnskabsmaterialet efter lovens regler, herunder blandt andet fem års betryggende opbevaring.
- Detailhandlens kassestrimler er undtaget fra lovens opbevaringsperiode på fem år, men omfattes i øvrigt af resten af loven.

4. Digitale bogføringssystemer

En af lovens helt store nyskabelser er pligten til at bogføre digitalt. I praksis bogfører langt de fleste i en eller anden digital form – men ikke alle kan med det samme leve op til lovens mere detaljerede krav til digitale bogføringssystemer. Loven har således – i modsætning til tidligere – indført et stort antal detaljerede krav til digital bogføring, som fremadrettet skal overholdes.

Generelt kan de nye lovkrav efterleves ved enten at tilpasse sit eget system, så det lever op til kravene, eller ved at anskaffe sig et digitalt bogføringssystem, der er godkendt af Erhvervsstyrelsen, og som fremgår af Erhvervsstyrelsens liste over registrerede systemer, og som derfor efterlever de nye krav.

Et digitalt bogføringssystem er i loven defineret som:

”en digital service eller software, som indeholder funktioner, hvorved virksomheder kan registrere transaktioner samt opbevare registreringer og bilag, eller som minimum en fuldstændig sikkerhedskopi heraf, på en server hos en udbyder eller en anden tredje part”.

Meningen med de digitale bogføringssystemer er således at få sat bogføringen i mere faste rammer, herunder ikke mindst at sikre, at såvel opbevaring af materiale som adgang hertil, fx fra offentlige myndigheder, sikres bedst muligt.

Definitionen ovenfor fastlægger minimumskravene til et digitalt bogføringssystem. Systemet kan fx være online/webbaseret, en applikation, som afvikles hos den bogføringspligtige selv eller en kombination heraf (fx med egen applikation og opbevaring af data i en cloud). Det afgørende i forhold til definitionen er imidlertid, at systemet indeholder 1) en funktion til at registrere transaktioner, og 2) en funktion til at opbevare registreringer og bilag. Opbevaringen skal ske internt i virksomheden eller udenfor virksomheden, men der skal altid etableres en backup efter lovens regler hos en tredjepart, jf. mere herom senere i forhold til backup.

Der er således tale om en helhed af software, som bruges til bogføring af virksomhedens transaktioner og opbevaring af bilag, som skal opbevares digitalt.

En specialiseret applikation, som kun omfatter bogføring af transaktioner og opbevaring af bilag på særlige områder, fx projektstyring, er ikke et bogføringssystem i bogføringslovens forstand – og virksomheden kan derfor ikke

opfylde loven ved alene at bogføre i et sådant system. Bogføringssystemet kan være sammensat af forskellige applikationer eller moduler, som tilsammen omfatter bogføring af virksomhedens transaktioner og opbevaring af de købs- og salgsbilag, der skal opbevares digitalt.

Loven og Erhvervsstyrelsens bekendtgørelser indeholder som nævnt detaljerede krav til de digitale bogføringssystemer. Det skal således være “digitale bogføringssystemer”, der indeholder en lang række detaljerede funktioner til registrering og opbevaring af regnskabsmateriale. Herunder er der indført en række krav til udbydere af digitale bogføringssystemer i Danmark, hvorved bogføring i danske virksomheder sættes i langt fastere rammere end tidligere.

De væsentligste elementer heri forklares i det følgende.

4.1 Tekniske krav til digitale bogføringssystemer

Loven tilbyder virksomhederne to muligheder for at opfylde kravet om bogføring:

- Virksomheden kan benytte et digitalt standard-system udbudt af en udbyder, og som er godkendt af Erhvervsstyrelsen, og som fremgår af deres register over godkendte standardsystemer – erhvervsstyrelsen.dk/fortegnelse-over-registrede-bogfoeringssystemer.
- Virksomheden kan anvende et ikke-registreret system, men skal så selv sikre, at deres bogføringssystem lever op til en række krav (som tilnærmelsesvis svarer til de krav, der stilles til udbydernes standardsystemer). Dette system kan og skal ikke godkendes af Erhvervsstyrelsen.

Benyttes et godkendt standardsystem, skal det være et system, som er godkendt af Erhvervsstyrelsen og registreret i Erhvervsstyrelsens fortegnelse over registrerede systemer. For at blive registreret skal udbyderen sikre, at systemet opfylder en række krav. Hvis ikke et godkendt standardsystem benyttes – eller systemet ikke benyttes fuldt ud, fordi man fx har arkiveret salgsfakturaer i en webshop portal – skal virksomhederne selv sikre sig, at bogføringssystemerne opfylder tilnærmelsesvis de samme krav, som stilles til udbyderne, jf. mere herom nedenfor.

De pågældende digitale bogføringssystemer skal opfylde følgende krav:

- Understøtte en løbende registrering af virksomhedens transaktioner med angivelse af bilag for hver registrering og en betryggende opbevaring af registreringer og bilag i fem år.
- Opfylde anerkendte standarder for it-sikkerhed, herunder for bruger- og adgangsstyring samt sikre automatisk sikkerhedskopiering af registreringer og bilag.
- Understøtte automatisering af administrative processer, herunder ved automatisk fremsendelse og modtagelse af e-fakturaer samt ved mulighed for

kontering i overensstemmelse med en offentlig standardkontoplan i registrerede bogføringssystemer.

Erhvervsstyrelsen har udstedt to bekendtgørelser om kravene til digitale bogføringssystemer. Den ene er målrettet krav til udbydernes systemer, der skal godkendes af og registreres hos Erhvervsstyrelsen. Den anden bekendtgørelse er målrettet de bogføringspligtige virksomheder, der ikke anvender eller kun begrænset anvender registrerede standardsystemer. Indholdet af de to bekendtgørelser er i det væsentligste identisk. Der er imidlertid forskel i detaljeringsgraden i de to bekendtgørelser – og derudover er der visse andre forskelle, fx:

- De registrerede standardsystemer skal tage en daglig inkrementel sikkerhedskopi (og en ugentlig fuld sikkerhedskopi), og de ikke-registrerede systemer skal ligeledes tage en ugentlig sikkerhedskopi, men ikke en daglig inkrementel sikkerhedskopi, og
- de registrerede standardsystemer skal kunne håndtere brug af en offentlig godkendt kontoplan. Det er ikke et krav for de ikke-registrerede systemer.

Kravet om, at de registrerede digitale bogføringssystemer kan håndtere brug af en offentligt godkendt kontoplan, skal forstås således, at systemet skal være i stand til at håndtere det. Det er således (i første omgang) ikke et krav, at virksomheden rent faktisk benytter en sådan kontoplan. Det må antages, at dette krav kan blive relevant, hvis/når der senere indføres regler om et fællesoffentligt datacenter, jf. lovens § 21. Det fællesoffentlige datacenter omtales i korte træk i afsnit 8.

Det anerkendes dog i bemærkningerne til lovforslaget, at fx for de store virksomheder vil det ikke være hensigtsmæssigt at kræve brug af en sådan kontoplan. Kravet er udmøntet, så virksomhederne skal have mulighed for at kunne etablere en mapping mellem egen kontoplan og en offentlig kontoplan – men denne mapping behøver ikke konkret at foreligge.

Virksomheder i Danmark, der er ejet af udenlandske moderselskaber (filialer og dattervirksomheder), må i praksis forventes at kunne få særlige udfordringer med at leve op til kravene til digitale bogføringssystemer. Disse typer virksomheder anvender ofte samme systemer som resten af koncernen, og disse systemer vil ikke nødvendigvis blive ændret som følge af nye detaljerede danske krav.

Det er fortsat muligt at lade andre forestå bogføringen på vegne af virksomheden. Det betyder imidlertid blot, at disse virksomheder skal efterleve bogføringslovens regler, herunder enten benytte et registreret system eller selv overholde reglerne via et eget system. Det er vigtigt at fremhæve, at en virksomhed ikke kan fraskrive sig sit ansvar for at opfylde kravene i bogføringsloven ved at overlade bogføringen til andre. Virksomheden bærer i sidste ende ansvaret for, at den pågældende tredjepart registrerer alle virksomhedens transaktioner korrekt og opbevarer virksomhedens regnskabsmateriale i overensstemmelse med kravene i bogføringsloven. Endvidere vil de offentlige myndigheder fortsat kontakte den bogføringspligtige virksomhed i tilfælde af forespørgsler og kontroller. Det vil dog altid være således, at virksomheder, der anvender et registreret digitalt bogføringssystem, kan gå ud fra, at de ved at bruge systemet opfylder lovens krav vedrørende de forhold, der varetages i systemet.

Loven kræver ikke, at virksomhederne bruger bestemte digitale bogføringssystemer – men i stedet at sætte nogle rammer. Der er således flere muligheder for at opfylde kravene til digitale bogføringssystemer, fx:

- Cloudbaserede bogføringssystemer, hvor virksomhederne både registrerer transaktioner og opbevarer registreringerne og bilag hos en tredjepart, enten hos udbyderen af systemet eller hos dennes cloudleverandør.
- Hybrid-bogføringssystemer, der installeres lokalt i virksomheden, men hvor der som en del af løsningen automatisk og løbende tages en sikkerhedskopi af registreringer og bilag, og som opbevares hos en tredjepart.
- Specialudviklede bogføringssystemer, hvor registreringer og bilag kun opbevares lokalt på virksomhedens egen server, men hvor der automatisk og løbende tages en fuldstændig sikkerhedskopi, som opbevares hos en tredjepart.

Cloudbaserede bogføringssystemer og hybrid-bogføringssystemer, der udbydes på ensartede vilkår til en ubestemt kreds af virksomheder, skal anmeldes til Erhvervsstyrelsen, inden de må markedsføres i Danmark. Der er ikke krav om – eller mulighed for – anmeldelse og registrering af specialudviklede bogføringssystemer, hvor virksomheden til gengæld selv bliver ansvarlig for, at systemet opfylder kravene.

Moderne digitale bogføringssystemer tilbyder typisk en lang række forskellige funktioner enten som grundfunktioner eller i form af udvidelser, som virksomheden kan tilvælge. Efter lovens definition af et bogføringssystem er det dog alene afgørende i forhold til bogføringsloven, at bogføringssystemet kan registrere transaktioner og opbevare disse registreringer og tilhørende bilag – eller i det mindste etablere en fuldstændig sikkerhedskopi heraf – på en server hos en udbyder eller en anden tredjepart. Det er således opfyldelse af disse betingelser, som er afgørende for, om et digitalt bogføringssystem er omfattet af lovens definition på et digitalt bogføringssystem.

Transaktioner afgrænses til forhold, der indgår i resultatopgørelsen eller en balance, fx det driftsøkonomiske regnskab eller skatteregnskabet. Derimod vil fx eventualforpligtelser og -aktiver ikke være at anse for transaktioner i lovens forstand. Registrerede data kan danne grundlag for en transaktion, men behøver ikke i sig selv at være en transaktion. Det gælder fx ændringer i stamdata, herunder fx ansættelsesforhold for ansatte og kreditoroplysninger, opgørelse af CO₂-emissioner og antal ansatte. Disse oplysninger er også en del af virksomhedens regnskabsmateriale, når de dokumenterer oplysninger i noter eller ledelsesberetningen i årsrapporten eller skøn og vurderinger foretaget i forbindelse med udarbejdelsen af virksomhedens årsrapport.

Det er ikke i alle tilfælde klart, hvornår der er tale om "et digitalt bogføringssystem". Det har således været diskuteret, om det vil være tilladt at udbyde et digitalt bogføringssystem, der ikke fuldt ud opfylder kravene til digitale bogføringssystemer efter bogføringsloven, hvis udbyderen blot gør opmærksom herpå i sin markedsføring af systemet. En sådan model er fuldt acceptabel. Det har således ikke været meningen at begrænse

markedsføring og salg af sådanne systemer i Danmark. Det betyder, at fx branchesystemer, som er udviklet inden for en bestemt branche, sagtens kan fortsætte, selvom de ikke opfylder lovens krav – blot de ikke sælges med en henvisning til, at der er tale om et ”registreret” system, der overholder bogføringsloven. For at undgå misforståelser anbefaler Erhvervsstyrelsen, at man som udbyder af et ikke-registreret bogføringssystem i tilknytning til markedsføringen anfører, at ”systemet ikke er registreret efter bogføringsloven”.

Bogføringsloven lægger op til, at der er tale om ”et” digitalt bogføringssystem. Det skal imidlertid ikke forstås bogstaveligt, eftersom det vil være tilladt at udbyde et samlet system, der eksempelvis består af et finansmodul sammen med fx et dokumentarkiveringssystem og et backup-system, hvor der automatisk tages backup til en anden lokation end hos den bogføringspligtige. Det er dog afgørende, at systemet i den situation udbydes som et samlet system, og at kun køb af det samlede system anses som et ”registreret system”. Det er i den forbindelse afgørende, at den bogføringspligtige ikke selv kan frakoble de enkelte systemer, så systemet herefter kun opfylder dele af kravene. Det skal derfor i praksis fungere som et samlet system. Skulle der ske en frakobling af de ellers registrerede systemer, så de fx erstattes af andre systemer i den enkelte virksomhed, vil virksomheden anses for at have valgt et eget system/specialudviklet system fremfor et registreret system, og virksomheden står dermed (fra det tidspunkt) selv til ansvar for, at det fulde system opfylder alle lovens krav.

Afgrænsningen af, hvad der forstås ved et digitalt bogføringssystem, har betydning for, hvad der skal opbevares digitalt. Det er således udelukkende registreringer og bilag, der skal opbevares digitalt, hvilket jf. bekendtgørelse nr. 1383 af 29. november 2023 om pligt til opbevaring af bilag i et digitalt bogføringssystem er afgrænset til, at det alene er købs- og salgsbilag, der skal opbevares i bogføringssystemet. Materiale fra andre systemer, fx lønsystemer, er fortsat regnskabsmateriale efter loven, eftersom det ofte dokumenterer kontrolsporet, men det er blot ikke materiale, der vil skulle indgå som en del af det digitale bogføringssystem, og kan i stedet omfattes af andre systemer, herunder også papirbaserede systemer, excelark mv.

4.2 Afgrænsning af, hvad der skal opbevares digitalt

Kun registreringer og transaktioner af visse købs- og salgsbilag skal opbevares digitalt. Det materiale, der er undtaget fra digital opbevaring, er således fx følgende:

- Bilag, der vedrører andre transaktioner end købs- og salgstransaktioner, fx lønбилag, rejseafregninger, afskrivninger, kassestrimler fra et salgsregistreringssystem og købs- og salgsfakturaer vedrørende varer og tjenester udenfor landets grænser, som alene forefindes i fysisk form
- Beskrivelse af virksomhedens bogføringsprocedurer
- Oplysninger, som (i øvrigt) er relevant for kontrolsporet, fx arbejdsrapporter

- Dokumentation for oplysninger i ledelsesberetningen og noter
- Årsregnskaber og øvrige regnskaber
- Revisionsprotokoller eller tilsvarende rapportering, fx management letters.

Kravet om, at man i det digitale bogføringssystem udelukkende skal opbevare bilag vedrørende køb og salg, kan virke påfaldende, eftersom man må forvente, at mange virksomheder blot vil have ét fælles system til at opbevare alle bilag. En model med opbevaring af alt bilagsmateriale i det digitale bogføringssystem kan imidlertid uden videre rummes inden for reglerne. Reglerne giver også den fleksibilitet, at fx bilag vedrørende lønkørsler kan opbevares hos udbyderen af sådanne services, blot det sikres, at den bogføringspligtige har adgang hertil, og samtidig at det pågældende materiale opbevares betryggende i overensstemmelse med bogføringsloven og mindst i fem år efter regnskabsårets udløb. Det samme gælder fx bilag vedrørende ind- og udbetalinger og handel med værdipapirer, der praktisk kan opbevares i bankernes netbanksystemer, men den bogføringspligtige skal foretage de enkelte transaktioner – og skal i disse tilfælde sikre sig at have adgang til informationerne i fem år efter regnskabsårets udløb (også i tilfælde af skifte af pengeinstitut). Derved sikres, at de nye krav til digitale bogføringssystemer ikke skaber problemer i forhold til virksomhedernes brug af sådanne ordninger.

Vedrørende kontrolsporet kan anføres, at det i praksis kan være vanskeligt at afgrænse i forhold til ”bilag”, eftersom der kan være materiale, som ikke har sædvanlig bilagsform, men som tjener til bogføring af transaktionerne. Det kan fx være bagvedliggende kundeaftaler, leverandøraftaler og ansættelsesaftaler. Disse skal efter bemærkningerne til lovforslaget ikke opbevares digitalt, selvom aftalerne er med til at dokumentere registreringernes legalitet/riktighed. Selve salgs- og købsbilaget skal imidlertid opbevares digitalt.

Uanset at ovenstående regnskabsmateriale fortsat kan opbevares i papirform, vil mange virksomheder imidlertid vælge at opbevare det digitalt, hvilket naturligvis også er tilladt. Det er således også fuldt ud tilladt at opbevare alt materiale i det digitale bogføringssystem, selvom kravene hertil kan være højere eller anderledes, end hvad virksomheden ellers har af it-systemer.

Regnskabsmaterialet skal altid opbevares betryggende og fortsat i fem år fra udløbet af det pågældende regnskabsår. Samtidig gælder, at det digitale materiale (og materialet i papirform) kan placeres hvor som helst i verden – de hidtidige geografiske begrænsninger på opbevaring er således ophævet – men der er krav til opbevaring af sikkerhedskopier.

Det skal bemærkes, at der er krav om, at det digitale bogføringssystem skal sikre:

- at der løbende tages en automatisk sikkerhedskopi af de digitalt opbevarede registreringer og bilag (en udbyder af et registreret godkendt standardsystem skal foretage en daglig inkrementel sikkerhedskopi og en ugentlig fuldstændig sikkerhedskopi – og en bogføringspligtig, der anvender et ikke-registreret

system, skal tage en ugentlig fuldstændig sikkerhedskopi), og

- at den digitale sikkerhedskopi opbevares på betryggende vis. Sikkerhedskopier af registreringer og købs- og salgsbilag skal opbevares indenfor EU/ EØS og hos en uafhængig tredjepart – (uafhængig tredjepart er defineret som uden for kredsen af nærtstående parter i IAS 24 og måles i forhold til den bogføringspligtige – dvs. en kopi, som en udbyder af et registreret standard bogføringssystem tager for den bogføringspligtige, opfylder sædvanligvis kravene).

Øvrigt regnskabsmateriale, der opbevares digitalt, skal også sikkerhedskopieres, så det til enhver tid anses for betryggende opbevaret, men loven indeholder ikke detaljerede regler om frekvensen heraf. Hvis materiale opbevares i papirformat, skal der være fysiske foranstaltninger til at sikre betryggende opbevaring.

Loven medfører, at udbydere af standard bogføringssystemer har pligt til at lade deres systemer registrere hos Erhvervsstyrelsen, når de udbyder systemer på det danske marked. Som led i registreringen vil Erhvervsstyrelsen kontrollere, at udbydernes systemer opfylder ovenstående krav, jf. mere herom nedenfor.

5. Krav til udbydere af digitale bogføringssystemer

Loven medfører ændringer på markedet for digitale bogføringssystemer, idet udbydere af digitale bogføringssystemer på det danske marked skal have godkendt det digitale system, før det markedsføres og sælges i Danmark.

Ved et digitalt bogføringssystem forstås "en digital service eller software, som indeholder funktioner, hvorved bogføringspligtige virksomheder kan registrere transaktioner og opbevare registreringer og bilag på en server hos en udbyder eller en anden tredjepart".

En udbyder af et digitalt bogføringssystem defineres som "en virksomhed, som markedsfører eller påtænker at markedsføre et digitalt bogføringssystem i Danmark på ensartede vilkår til en ubestemt kreds af virksomheder".

Udbydere af digitale bogføringssystemer skal leve op til følgende krav:

- Understøtte en løbende registrering af virksomhedens transaktioner med angivelse af bilag for hver registrering og en betryggende opbevaring af registreringer og bilag i fem år.
- Opfylde anerkendte standarder for it-sikkerhed, herunder for bruger- og adgangsstyring samt sikre automatisk sikkerhedskopiering af registreringer og bilag.
- Understøtte automatisering af administrative processer, herunder ved automatisk fremsendelse og modtagelse af e-fakturaer samt ved mulighed for kontering i overensstemmelse med en offentlig standardkontoplan i registrerede bogføringssystemer.

I bekendtgørelse nr. 97 af 26. januar 2023 om krav til digitale standard bogføringssystemer er de detaljerede krav yderligere specificeret.

De pågældende udbydere skal anmelde deres system til Erhvervsstyrelsen, der herefter kontrollerer, at bogføringssystemet opfylder kravene. Er dette tilfældet, registrerer styrelsen bogføringssystemet i den offentlige fortegnelse over registrerede bogføringssystemer – [erhvervsstyrelsen.dk/fortegnelse-over-registrerede-bogfoeringssystemer](https://www.erhvervsstyrelsen.dk/fortegnelse-over-registrerede-bogfoeringssystemer).

Når et bogføringssystem er registreret i styrelsens register, har udbyderen pligt til at sikre, at systemet løbende lever op til kravene i loven, herunder i forbindelse med opdateringer og ændringer af bogføringssystemet. Der er ikke krav om, at systemændringer skal føre til en genbekræftelse af systemet i Erhvervsstyrelsen. Reglerne om anmeldelse til registrering skal følge kravene i bekendtgørelse nr. 98 af 26. januar 2023 om anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer.

En udbyder, der anmelder et digitalt bogføringssystem til registrering i Erhvervsstyrelsen, og hvor det konkluderes, at systemet ikke opfylder alle krav, vil få en frist fra styrelsens side til at få berigtiget forholdene. Registreringen af systemet kan først finde sted, når alle forhold er berigtiget. Når et bogføringssystem er registreret i styrelsens register, har udbyderen pligt til at sikre, at systemet løbende lever op til kravene i loven, herunder i forbindelse med opdateringer og ændringer af bogføringssystemet. Der er ikke krav om, at systemændringer skal føre til en genbekræftelse af systemet i Erhvervsstyrelsen.

En udbyder, der anmelder et digitalt bogføringssystem til registrering i Erhvervsstyrelsen, og hvor det konkluderes, at systemet ikke opfylder alle krav, vil få en frist fra styrelsens side til at få berigtiget forholdene. Registreringen af systemet kan først finde sted, når alle forhold er berigtiget.

6. Krav til virksomheder, der anvender bogføringssystemer, der ikke er registreret hos Erhvervsstyrelsen, eller som anvender andre moduler end de moduler, som udbyderen af standardsystemer har registreret

De bogføringssystemer, der ikke er registreret hos Erhvervsstyrelsen, betegnes ofte som "egne systemer" – men er reelt ofte enten specialudviklede systemer, concernsystemer eller ældre systemer, der ikke længere serviceres af udbyderen. I disse tilfælde er det den bogføringspligtige virksomhed, der selv skal sikre sig, at det anvendte system lever op til kravene for digital bogføring, jf. kravene i bekendtgørelse nr. 205 af 29. februar 2024 om krav til virksomheders digitale bogføringssystemer, der ikke er registreret efter bogføringsloven.

Denne model, hvorefter den bogføringspligtige selv skal sikre, at systemet overholder reglerne, har i praksis allerede mødt skepsis. Det anses således i praksis som værende vanskeligt at imødekomme de stillede krav, eller man føler som virksomhed, at man står på "herrens mark" og er overladt til sig selv. Denne umiddelbare vurdering er imidlertid ikke helt korrekt – de krav, som stilles i bekendtgørelsen om specialudviklede systemer, er krav, som en del virksomheder relativt enkelt kan opfylde, og mange af kravene opfyldes allerede. Endvidere har modellen den

fordel, at virksomheden kan benytte allerede eksisterende systemer, ligesom opfyldelsen af kravene kan ske på tværs af flere eksisterende systemer. Derved kan bogføringsloven rumme fx systemer, der anvendes i en koncern, hvor modervirksomheden befinder sig udenfor Danmark.

Definitionen på et digitalt bogføringssystem er "en digital service eller software, som indeholder funktioner, hvorved virksomheder kan registrere transaktioner samt opbevare registreringer og bilag, eller som minimum en fuldstændig sikkerhedskopi heraf, på en server hos en udbyder eller en anden tredje part". Dvs. det centrale er digital bogføring af transaktionerne og digital opbevaring af transaktioner og bilag.

I disse ikke-registrerede standard systemer er det derfor særlig vigtigt at overveje, hvilke specifikke moduler og subsystemer, virksomheden skal henføre til det digitale bogføringssystem. Nogle systemer indeholder fx funktioner til regnskabsudarbejdelse eller beregning af skat – uden at disse systemer i sig selv indebærer bogføring af transaktioner eller opbevaring af bilag. Sådanne systemer er således ikke omfattet af "digital bogføring".

Det digitale bogføringssystem skal afgrænses til det eller de programmer, der indeholder de bogførte transaktioner og købs- og salgsbilag, der skal opbevares digitalt. En virksomhed kan have mange forskellige applikationer, der udveksler data med bogføringssystemet – og her er det vigtigt, at virksomheden ved, hvor og hvordan materialet opbevares.

Udover at få skabt overblikket over, hvad der kræves opbevaret digitalt, skal virksomheden (som hidtil) også forholde sig til opbevaringen af øvrigt regnskabsmateriale. Dette materiale skal som hidtil opbevares betryggende i fem år. Der er ikke pligt til opbevaring i Danmark heraf.

Virksomheder kan bruge tredjepartsapplikationer – fx en cloudløsning eller en webshop. For sådanne systemer skal virksomheden sikre, at der automatisk og løbende tages en fuldstændig sikkerhedskopi af registreringer og bilag, og at sikkerhedskopien opbevares hos en "ikke-nærtstående til virksomheden" og i et EU-/EØS-land.

Krav efter bekendtgørelse nr. 205 af 29. februar 2024 om krav til virksomheders digitale bogføringssystemer, der ikke er registreret efter bogføringsloven

Ifølge bekendtgørelse 205 af 29. februar 2024 skal virksomheden sikre følgende:

- at det digitale bogføringssystem indeholder felter til brug for følgende forhold ved bogføring af hver enkelt transaktion:
 - 1) Transaktionsdato (fx betalingsdato, købsdato osv.)
 - 2) Beløb.
 - 3) Bilagsnummer
 - 4) Transaktionstekst
 - 5) Transaktionsdagens kurs eller anden omregningsfaktor, hvis registreringen foretages i andet end DKK.
- at det digitale bogføringssystem tildeler hver bogført transaktion følgende oplysninger:
 - 1) Registreringsdato
 - 2) Fortløbende transaktionsnummer eller -id

3) Initialer eller lignende på den person eller det program m.fl., der har bogført en transaktion.

- at det digitale bogføringssystem gemmer ændringer til bogføringen, fx ved at fejlposterings rettes ved nye posterings, og at brugerne ikke kan ændre, tilbagedatere eller slette bogførte transaktioner i systemet.
- at det digitale bogføringssystem kan opbevare dokumentation for en bogført transaktion vedrørende køb eller salg, som indeholder følgende oplysninger:
 - 1) Udstedelsesdato
 - 2) Leverancens art
 - 3) Beløb
 - 4) Afsender og modtager, herunder navn, adresse, samt CVR-nummer eller SE-nummer
 - 5) Oplysning om momsbeløbets størrelse
 - 6) Betalingsoplysninger (dette krav finder dog ikke anvendelse på kassestrimler fra et salgsregistreringssystem – og for dokumentation for bogførte transaktioner, som alene foreligger i fysisk form, og som modtages vedrørende køb eller salg af varer og tjenesteydelser uden for landets grænser).
- at der mindst ugentligt tages en fuldstændig sikkerhedskopi af alle bogførte transaktioner og alle købs- og salgsbilag (medmindre der ikke er bogført noget siden seneste sikkerhedskopi). Denne sikkerhedskopi skal opbevares hos en ikke-nærtstående part, som må formodes at opfylde anerkendte standarder for it-sikkerhed – og opbevaringen skal ske på en server i et EU- eller EØS-land (kravet finder dog ikke anvendelse på virksomheder, der skal opbevare sikkerhedskopier efter anden lovgivning – typisk kreditinstitutter). Opbevaringen af sikkerhedskopien skal ske hos tredjeparten i fem år fra udgangen af det regnskabsår, den vedrører.
- at det digitale bogføringssystem i OIOUBL-format og i Peppol BIS-format automatisk kan fremsende og modtage elektroniske fakturaer og kreditnotaer samt afsende et application response ved modtagelsen af en elektronisk faktura efter den gældende standard, som er offentliggjort på Erhvervsstyrelsens hjemmeside *erst.dk*, OIOUBL-formatet anvendes i NemHandel. Fakturering ved hjælp af PDF, e-mails, JPEG og andre formater, som kræver indlæsningssoftware for at gøre det læsbart, betragtes ikke som e-faktura. Det bemærkes endvidere, det er et krav, at systemet kan bruge OIOUBL-format og Peppol-BIS-formatet, men der er ikke på nuværende tidspunkt sat et krav for, at virksomheden faktisk skal benytte e-faktura. Erhvervsministeren kan dog fastsætte ikrafttrædelse, hvilket PwC forventer vil ske, når mange virksomheder bruger e-fakturering.
- at det digitale bogføringssystem understøtter deling af data ved at gøre det muligt at generere en SAF-T-fil, som er defineret af Erhvervsstyrelsen efter den gældende standard, som er offentliggjort på Erhvervsstyrelsens hjemmeside *erst.dk*.
- at det digitale bogføringssystem understøtter afstemning af virksomhedens bogføring med virksomhedens bankkonto (kravet gælder dog ikke for kreditinstitutter).

- at det digitale bogføringssystem tydeligt fremhæver differencer, hvis en postering ikke er afstemt med virksomhedens bankkonto (kravet gælder ikke for kreditinstitutter).

Herudover stiller bogføringslovens § 15, stk. 1, krav til it-sikkerheden: *Et digitalt bogføringssystem, der udbydes eller anvendes til bogføring efter denne lov, skal opfylde følgende krav: ... 2) Opfylde anerkendte standarder for it-sikkerhed, herunder for bruger- og adgangsstyring, og sikre automatisk sikkerhedskopiering af registreringer og bilag.* Virksomhederne skal selv gennemføre passende tekniske og organisatoriske it-sikkerhedsforanstaltninger med henblik på, at systemet til stadighed opfylder dette. Bekendtgørelsen nr. 205 af 29. februar 2024 anfører imidlertid ikke specifikt, hvad der anses for anerkendte standarder for it-sikkerhed. Af anerkendte standarder for it-sikkerhed anses den internationale sikkerhedsstandard ISO 2700, fx EU regelsæt som DORA og NIS2, eller det kan være private ordninger som D-mærket for it-sikkerhed og ansvarlig dataanvendelse. Det er afgørende, at virksomheden er certificeret efter de pågældende ordninger, eller at virksomheden på anden måde kan dokumentere, at den lever op til anerkendte standarder for it-sikkerhed. Kravet om it-sikkerhed gælder for alle komponenter af bogføringssystemet – herunder også tredjepartsapplikationer.

7. Eksempler – forskellige situationer til belysning af, hvornår der kan anvendes et registreret standardsystem henholdsvis et ikke registreret system

Baseret på bogføringssystemet til højre nedenfor, kan der opstilles nogle eksempler på, om systemet skal anses for at være et standardsystem, som skal registreres hos og godkendes af Erhvervsstyrelsen (som omtalt i afsnit 5), eller om systemet er et ikke registreret godkendt system (som omtalt i afsnit 6).

I det følgende gennemgås tre eksempler, hvor virksomheden har mulighed for at bruge et registreret godkendt standardsystem eller et ikke registreret system – men hvor det konkrete set-up er afgørende for, om virksomheden faktisk bruger et registreret standardsystem eller et ikke registreret system.

Eksempel 1

En udbyder markedsfører et standard bogføringssystem, som indeholder alle modulerne til højre?

Svar:

Det hele markedsføres samlet som et godkendt system og skal derfor registreres hos Erhvervsstyrelsen.

Eksempel 2

En udbyder tilbyder en kunde at tilpasse fx lagermodul til et ellers godkendt system – er systemet så stadig et godkendt system?

Svar:

Nej. I så fald anses systemet som et eget system. Kunden har derfor selv ansvaret for at sikre, at bogføringssystemet opfylder kravene, jf. bekendtgørelse nr. 205 af 29. februar 2024, der fastsætter kravene hertil.

Eksempel 3

En udbyder tilbyder at lave et helt nyt arkivsystem til en kunde. Dette arkivsystem skal nu bruges i stedet for det arkivsystem, som er en del af det godkendte system. Er systemet stadig et godkendt system?

Svar:

Nej. I så fald anses systemet som et eget system. Kunden har derfor selv ansvaret for at sikre, at bogføringssystemet opfylder kravene, jf. bekendtgørelse nr. 205 af 29. februar 2024, der fastsætter kravene hertil.

Eksempel på et bogføringssystem

Eksempel 4

En virksomhed bruger en webshop i en tredjepartsapplikation

En virksomhed har en webshop, som er en tredjepartsapplikation, og i denne applikation behandles virksomhedens salgstransaktioner, og salgene dokumenteres med tilhørende fakturaer.

Hvilke muligheder har virksomheden for at efterleve kravet om digital bogføring?

Svar:

Virksomheden har groft sagt to muligheder:

- At importere alle data fra webshoppen ind i bogføringssystemet, hvor man registrerer og opbevarer registreringer, eller
- at anse webshoppen for at være en del af et specialudviklet bogføringssystem – hvor man ikke overfører fakturaerne til det registrerede bogføringssystem.

Vælger virksomheden at overføre alle registreringer og fakturaerne fra tredjepartsløsningen til et registreret godkendt bogføringssystem, skal virksomheden selv sikre, at alle registreringer og fakturaer er overført til det registrerede godkendte system. Det er virksomheden og ikke udbyderen, som er ansvarlig for at dokumentere, at alt er overført til standardsystemet.

Vælger virksomheden at beholde fakturaerne i webshoppen, er der tale om en kombination af et registreret digitalt bogføringssystem og en tredjepartsløsning. Denne kombination fører til, at det registrerede godkendte standardsystem ikke anvendes som forudsat af udbyderen, og virksomheden har da reelt fravalgt brugen

af standardsystemet. Virksomheden behøver i denne situation ikke at overføre fakturaerne fra tredjepartsapplikationen til bogføringssystemet. Det betyder også, at virksomheden selv er ansvarlig for, at kravene til bogføringsloven er opfyldt, dvs. pligt til at sikre sig, at kravene, jf. bekendtgørelse 205 af 29. februar 2024 er opfyldt. Virksomheden kan dog vælge at lægge dokumentation, som leverandørerne måtte stille til rådighed, til grund for at applikationen opfylder kravene i specialudviklede systemer. En tredjepartsapplikation til e-fakturering skal opfylde kravene til e-fakturering, it-sikkerhed og sikkerhedskopiering. Det betyder blandt andet, at der ugentligt skal foretages en fuldstændig sikkerhedskopiering – medmindre der ikke har været faktureringer, siden sidste sikkerhedskopi er foretaget – og sikkerhedskopien skal opbevares hos en ikke nærtstående part, der formodes at opfylde anerkendte standarder for it-sikkerhed, på en server i et EU- eller EØS land – og der skal være adgangsstyring på applikationen.

Eksempel 5

En virksomhed bruger en tredjeparts applikation til administration af medarbejderudgifter

En virksomhed bruger et rejseafregningssystem fra en tredjepart. I systemet registreres medarbejderudgifter, og bogføring af udgifterne sker med kvitteringer for udgifterne. Systemet kan overføre alle relevante oplysninger til bogføringssystemet (med bilag mv.). I rejseafregningssystemet modtages også købsfakturaer.

Hvilke muligheder har virksomheden for at efterleve kravet om digital bogføring?

Svar:

Virksomheden har groft sagt følgende muligheder:

1. At importere alle data fra rejseafregningssystemet ind i bogføringssystem, hvor man registrerer og opbevarer registreringer, eller
2. kun at overføre købsfakturaerne
3. at anse rejseafregningssystemet for at være en del af et specialudviklet bogføringssystem – hvor man ikke overfører fakturaerne til det registrerede bogføringssystem.

Vælger virksomheden at overføre alle data til bogføringssystemet, så undgår virksomheden ansvaret for at sikre, at rejseafregningssystemet opfylder kravene til digital bogføring.

Vælger virksomheden at overføre købsfakturaerne, så efterlever virksomheden kravene til digital bogføring, men skal i så tilfælde fortsat sikre, at rejseafregningssystemet opfylder kravene til kontrol- og transaktionsspor og sikkerhedskopier samt fem års opbevaring, men rejseafregningssystemet vil i denne situation ikke være omfattet af kravene i bekendtgørelse 205 af 29. februar 2024.

Virksomheden kan dog også vælge en kombination mellem et registreret standard bogføringssystem og tredjepartsapplikationen. Kombinationen betyder, at systemet betragtes som et specialudviklet system, som virksomheden skal dokumentere – men til gengæld kan bilagene forblive i tredjepartsapplikationen, uden at de overføres til bogføringssystemet. Virksomheden er i så fald selv ansvarlig for, at tredjepartsløsningen opfylder kravene i loven og bekendtgørelserne – herunder de grundlæggende krav til kontrol- og transaktionsspor og sikkerhedskopier.

8. Mulighed for etablering af et fællesoffentligt datacenter

Efter lovens § 21 kan erhvervsministeren fastsætte regler om digitale bogføringssystemers fremsendelse af registreringer og bilag gennem et fællesoffentligt modtagepunkt til udveksling af e-dokumenter samt om opbevaring af sådanne registreringer og bilag samt til hvilket formål, hvordan og hvor længe registreringer og bilag må anvendes af offentlige myndigheder.

Bemyndigelsen sikrer, at der kan fastsættes regler om offentlig opbevaring af e-dokumenter som fx e-faktura, når brug af sådanne e-dokumenter er blevet almindeligt udbredt i erhvervslivet. Derved vil myndighederne kunne udnytte et samlet digitalt datagrundlag som grundlag for tilrettelæggelsen af en effektiv kontrolindsats. Samtidig skal bemyndigelsen sikre, at der fastsættes betryggende regler om, hvor, hvordan og hvor længe en offentlig myndighed kan eller skal opbevare regnskabsmateriale, ligesom bemyndigelsen skal sikre, at der kan fastsættes regler om, hvilke myndigheder der har adgang til det pågældende materiale og til hvilke formål. I den forbindelse skal der fastsættes et højt niveau af databeskyttelse, herunder persondatabeskyttelse i overensstemmelse med reglerne om persondatabeskyttelse.

Der er ikke på nuværende tidspunkt udmeldinger om, hvornår dette krav i givet fald sættes i kraft.

9. Kontrol, reaktioner, straf og andre sanktioner

Erhvervsstyrelsen kan efter regler i årsregnskabslovens § 159 b påse overholdelsen af bogføringsloven som led i arbejdet med at kontrollere modtagne årsrapporter. I den tidligere bogføringslov var der ikke bestemmelser om kontrol med, at virksomheder overholder deres bogføringspligt, men alene en bestemmelse som forpligtede virksomheder til at udlevere deres regnskabsmateriale til myndigheder i forbindelse med kontrol.

Med den nye bogføringslov er der indført bestemmelser til kontrol med overholdelse af bestemmelserne om krav til bogføringssystemer og mulighed for at tvinge en virksomhed til at bruge et digitalt bogføringssystem. Derudover er der indført en ny straffebestemmelse med et markant forhøjet bødeniveau.

De nye bestemmelser om kontrol, reaktioner og straf bygger på principper om væsentlighed, proportionalitet og risikobaseret kontrol. Bestemmelserne tager navnlig sigte på væsentlige, mere omfattende overtrædelser. Reaktio-nerne skal anvendes proportionalt med de overtrædelser, der er tale om, og kontrollen skal tage udgangspunkt i indikationer på væsentlige lovovertrædelser.

Det er Erhvervsstyrelsen, der afgør, hvilke dele af virksomhedens regnskabsmateriale, der anses for relevant for den pågældende kontrol. Bestemmelsen udelukker ikke, at styrelsen kan kræve, at virksomheden udleverer alt regnskabsmateriale for en given periode, men dette vil formentlig kun meget sjældent være tilfældet.

Normalbilledet vil derfor være, at en eventuel overtrædelse vil medføre et påbud om, at virksomheden skal ophøre med overtrædelserne. Efterleves et sådant påbud, vil der typisk ikke ske yderligere. I nogle tilfælde kan der

dog være tale om så omfattende overtrædelser, at en sådan reaktion ikke anses for tilstrækkelig, men at fx en bødestraf er påkrævet. Og særligt, hvis en virksomhed ikke efterlever et påbud om berigtigelse af overtrædelser, kan det medføre alvorlige reaktioner og straf.

Der er indført mulighed for kontrol med overholdelse af krav til digitale bogføringssystemer og krav til bogføringen. Men der er også indført nye former for reaktioner fx mulighed for tvangsopløsning af en virksomhed eller sletning af et digitalt bogføringssystem, hvis en udbyder ikke efterkommer Erhvervsstyrelsens krav samt et markant højere bødeniveau.

9.1 Forskellige former for kontrol

Erhvervsstyrelsen skal udføre kontrol med følgende:

- Kontrol med, at nystiftede virksomheder, der ikke har indsendt første årsrapport, og virksomheder som har fravalgt revision, overholder kravene til bogføring. Kontrollen iværksættes efter reglerne om digital bogføring er trådt i kraft.
- Kontrol med, at udbydere overholder kravene vedrørende digitale standard bogføringssystemer (omtales i afsnit 9.3).
- Kontrol med virksomheder, der anvender digitale bogføringssystemer, som ikke er registrerede (omtales i afsnit 9.4).
- Kontrol med, at virksomheder overholder kravene til digital bogføring.

Derudover skal virksomheden som noget nyt i forbindelse med indrapporteringen af årsrapporten afgive oplysninger om bogføringssystemerne:

- Virksomheder, der anvender et registreret godkendt system, skal indberette navn og CVR-nummer på udbyderen af det digitale bogføringssystem, som virksomheden anvender eller har anvendt i regnskabsåret.
- Anvender virksomheden et bogføringssystem, der ikke er registreret hos Erhvervsstyrelsen, skal det indberettes hvilket system, der er tale om samt identiteten på den tredjepart, der opbevarer en fuldstændig sikkerhedskopi af registreringer og bilag på en server.
- De indrapporterede oplysninger offentliggøres ikke.

Disse indrapporteringsregler gælder fra og med første regnskabsår, hvor virksomheden er omfattet af digital bogføring.

9.2 Kontrol med udbydere af registrerede standard bogføringssystemer

Erhvervsstyrelsens kontrol med, at udbydere overholder krav vedrørende digitale standard bogføringssystemer, omfatter tre forskellige forhold:

1. Kontrol med, at udbydere overholder pligten til at anmelde et digitalt standard bogføringssystem.

Udbydere af digitale standard bogføringssystemer har pligt til at anmelde systemet til Erhvervsstyrelsen, inden det bliver markedsført. Erhvervsstyrelsen udfører en risikobaseret kontrol med, at alle registreringspligtige bogføringssystemer bliver anmeldt. Til brug for kontrollen kan Erhvervsstyrelsen bl.a. anvende oplysninger fra regnskabspligtige virksomheder om, hvilket bogføringssystem de anvender.

2. Kontrol af, at digitale standard bogføringssystemer opfylder kravene

Digitale standard bogføringssystemer skal opfylde kravene til bogføring af transaktioner og opbevaring samt it-sikkerhed og automatisering for at kunne blive registreret. Erhvervsstyrelsen kontrollerer, at de anmeldte bogføringssystemer opfylder kravene. Er det tilfældet, bliver systemet registreret.

3. Kontrol med, at udbyderen efter registrering sikrer, at et digitalt standard bogføringssystem fortsat opfylder kravene.

Når et digitalt standard bogføringssystem er registreret, har udbyderen pligt til at sikre sig, at systemet løbende lever op til kravene, herunder i forbindelse med opdateringer og ændringer af bogføringssystemet. Erhvervsstyrelsen udfører en risikobaseret kontrol hermed. Til brug for kontrollen kan Erhvervsstyrelsen bl.a. anvende oplysninger indhentet i forbindelse med Erhvervsstyrelsens bogførings- og regnskabskontrol, som indikerer, at et bogføringssystem ikke opfylder kravene. Risikobaseret kontrol betyder, at kontrollen målrettes udbydere eller virksomheder, hvor der foreligger indikationer på en forøget risiko for, at lovkrav ikke er overholdt.

Udbydere af digitale standard bogføringssystemer har efter anmodning fra Erhvervsstyrelsen pligt til at meddele Erhvervsstyrelsen alle oplysninger, der er nødvendige for at gennemføre kontrollen med, at udbyderne overholder kravene til sådanne systemer. Erhvervsstyrelsen kan benytte ekstern bistand ved udførelse af en kontrol med en udbyders bogføringssystem. Udgifterne hertil afholdes af Erhvervsstyrelsen.

Hvis Erhvervsstyrelsen i forbindelse med kontrollen konstaterer, at en udbyder ikke har overholdt et eller flere krav, kan Erhvervsstyrelsen anvende en række forskellige reaktioner, alt efter de konkrete forhold i den pågældende sag. Reaktionerne kan opdeles i tre grupper:

- a) almindelige reaktioner
- b) særlige reaktioner
- c) sletning af bogføringssystemet.

Ad a) Almindelige reaktioner

Erhvervsstyrelsen kan i forbindelse med en kontrol give en udbyder forskellige former for påbud eller påtale. Udbyderen har pligt til at efterleve et påbud, og manglende efterlevelse kan medføre bødestraf efter lov om bogføring.

Påbud om at berigtige mangler inden for en nærmere angivet frist. Erhvervsstyrelsen kan give et sådant påbud, hvis Erhvervsstyrelsen i forbindelse med en kontrol af en

udbyder konstaterer, at et eller flere krav til digitale bogføringsssystemer ikke er opfyldt. Et sådant påbud vil være den almindelige reaktion i forbindelse med en kontrol, hvor Erhvervsstyrelsen konstaterer en overtrædelse af krav.

Påbud om at en overtrædelse skal bringes til ophør, og at udbyderen bekræfter dette ved en erklæring afgivet af en godkendt revisor. Erhvervsstyrelsen kan give et sådant påbud, hvis der er tale om overtrædelse af særligt væsentlige krav eller mere omfattende overtrædelser.

Påtale at bogføringssystemet i en periode ikke har opfyldt de pågældende krav. Erhvervsstyrelsen kan påtale et forhold, hvis der er tale om overtrædelser, som udbyderen efterfølgende selv har berigtiget.

Ad b) Særlige reaktioner

Erhvervsstyrelsen kan forbyde fortsat markedsføring af et digitalt bogføringssystem, indtil udbyderen efterlever et påbud om at berigtige konstaterede overtrædelser. Erhvervsstyrelsen kan give et sådant påbud, hvis udbyderen af et digitalt standard bogføringssystem undlader at efterleve Erhvervsstyrelsens påbud om at anmelde et bogføringssystem eller om at ændre systemet, så det overholder kravene.

Erhvervsstyrelsen kan forbyde fortsat markedsføring af et digitalt standard bogføringssystem, hvis en udbyder undlader at udlevere de oplysninger, som Erhvervsstyrelsen har anmodet om. Erhvervsstyrelsen kan forbyde fortsat markedsføring af et digitalt standard bogføringssystem, hvis en udbyder undlader at udlevere de oplysninger, styrelsen har anmodet om. Unnlader en udbyder uanset et forbud mod markedsføring fortsat at efterkomme Erhvervsstyrelsens anmodning om oplysninger, kan Erhvervsstyrelsen slette systemet fra fortegnelsen over registrerede digitale standard bogføringssystemer.

Erhvervsstyrelsen kan påbyde udbyderen at advare virksomheder, der bruger det pågældende bogføringssystem, om risici som følge af konstaterede overtrædelser. Erhvervsstyrelsen kan give et sådant påbud, hvis der er tale om fejl eller mangler i et digitalt standard bogføringssystem, som kan medføre væsentlige risici for sikkerheden i virksomhedernes bogføring.

Ad c) Sletning af bogføringssystemet

Erhvervsstyrelsen kan efter lov om bogføring slette et digitalt standard bogføringssystem fra fortegnelsen over registrerede bogføringssystemer. Det er den alvorligste reaktion i forbindelse med Erhvervsstyrelsens kontrol af registrerede digitale standard bogføringssystemer. Konsekvensen af en sletning er, at de virksomheder, som er kunder hos udbyderen, ikke længere lovligt kan anvende systemet til deres bogføring. Det er derfor en reaktion som får alvorlige konsekvenser for både udbyderen og de berørte virksomheder.

Erhvervsstyrelsen kan slette et bogføringssystem fra fortegnelsen over registrerede bogføringssystemer, hvis følgende to betingelser er opfyldt:

- hvis Erhvervsstyrelsen i forbindelse med kontrol konstaterer, at et registreret digitalt bogføringssystem ikke overholder kravene, og
- hvis udbyderen undlader at lovliggøre bogføringssystemet uanset påbud om dette.

Under hensyn til de alvorlige konsekvenser vil Erhvervsstyrelsen alene skride til sletning af systemet i tilfælde, hvor systemet er behæftet med så væsentlige fejl og mangler, at det kan medføre en alvorlig sikkerhedsrisiko for virksomheden i forhold til sikker opbevaring af registreringer og bilag eller i forhold til it-sikkerhed. I andre tilfælde vil Erhvervsstyrelsen i stedet anvende de andre reaktionsmulighederne, som kan anvendes efter bogføringsloven, og eventuelt anmelde sagen til politiet med henblik på bødestraf for manglende efterlevelse af påbud.

Når Erhvervsstyrelsen har informeret udbyderen om sletningen, har udbyderen pligt til at informere de virksomheder, der bruger bogføringssystemet, om at dette ikke længere er registreret. Erhvervsstyrelsen vil tillige direkte informere de virksomheder, som efter Erhvervsstyrelsens oplysninger bruger det pågældende system, idet regnskabspligtige virksomheder skal oplyse, hvilket bogføringssystem de anvender. Virksomhederne vil endvidere få en rimelig frist til at overgå til et andet system.

En sådan eventuel sletning vil være forbundet med store ulemper for et betydeligt antal virksomheder, som har indrettet sig på at kunne bogføre efter det pågældende system. Erhvervsstyrelsen vil derfor ved administrationen af bestemmelsen i videst muligt omfang søge at undgå, at det bliver nødvendigt at slette systemet fra fortegnelsen over registrerede systemer.

Erhvervsstyrelsen vil sende et påbud til udbyderen om at få ændret de forhold, som medfører, at det digitale bogføringssystem ikke længere opfylder lovkravene. Hvis Erhvervsstyrelsen ikke efter rimelig tid har modtaget underretning om, at forholdene er rettet, og systemet dermed lovliggjort, vil Erhvervsstyrelsen sende en påmindelse om påbuddet. Erhvervsstyrelsen vil sende en sidste advarsel til udbyderen, hvor konsekvenserne af ikke at efterleve lovkravene vil blive tydeliggjort.

Udbyderen vil således altid få en påmindelse om at bringe forholdene i orden, inden sletning finder sted. Hvis udbyderen viser vilje til at ændre de forhold, som ikke opfylder kravene, vil Erhvervsstyrelsen tage hensyn hertil og eventuelt give en længere frist til berigtigelse af de konstaterede mangler.

En udbyder, der på ny ønsker at markedsføre et digitalt bogføringssystem, der er slettet, skal anmelde sit bogføringssystem.

9.3 Kontrol med ikke-registrerede standard bogføringssystemer

Hvis en virksomhed anvender et specialudviklet system, et udenlandsk bogføringssystem, der ikke markedsføres i Danmark, eller kombinerede bogføringssystemer, hvor virksomheden anvender tredjepartsapplikationer til en del af bogføringen, har virksomheden pligt til at sikre, at systemet opfylder kravene til sådanne systemer. Erhvervsstyrelsen udfører en risikobaseret kontrol af disse virksomheder.

Erhvervsstyrelsens kontrol vil kun blive iværksat, hvis der er indikationer på, at der er væsentlig risiko for, at et bogføringssystem ikke overholder kravene til sådanne digitale bogføringssystemer. Det gælder navnlig i tilfælde,

hvor der i øvrigt foreligger indikationer på forøget risiko for væsentlige lovovertrædelser.

En virksomhed har efter anmodning fra Erhvervsstyrelsen pligt til at meddele oplysninger og stille regnskabsmateriale til rådighed for Erhvervsstyrelsen, som er nødvendige for at gennemføre kontrollen med, om virksomhedens bogføringssystem opfylder kravene. Tilsvarende gælder for virksomhedens nuværende ledelse eller revisor eller dens tidligere ledelse eller revisor.

Erhvervsstyrelsen kan kræve, at en virksomhed indsender en erklæring afgivet af en godkendt revisor om, at virksomhedens bogføringssystem overholder kravene. Erhvervsstyrelsen meddeler virksomheden de forhold, som revisors erklæring skal omfatte. Virksomheden afholder udgifterne til revisorerklæringen.

En sådan erklæring kan i henhold til lovbemærkningerne fx indebære, at revisor påser, at:

- bogføringen kan afstemmes til det seneste årsregnskab, hvis et sådan er aflagt, og eventuelle andre indberetninger til offentlige myndigheder
- virksomheden har udarbejdet en beskrivelse af virksomhedens bogføringsprocedurer
- virksomheden opbevarer regnskabsmaterialet efter reglerne i bogføringsloven
- virksomhedens besvarelse af eventuelle anmodninger fra styrelsen som led i kontrollen stemmer overens med de faktiske forhold i virksomheden.

Det skal i øvrigt nævnes, at loven – i lighed med tidligere – giver mulighed for, at en myndighed, der (via anden lovgivning) er berettiget til at udføre kontrol med en virksomhed, og som derfor har hjemmel til at kræve de nødvendige oplysninger, efter den nye lov nu kan få adgang til en digital udgave af bogføringen.

Myndighederne kan således forlange følgende i forbindelse med en udlevering af regnskabsmateriale:

- at materialet udleveres vederlagsfrit i et anerkendt filformat,
- at der sker omregning fra registreringer i fremmed valuta, herunder EUR, til DKK, og

- at regnskabsmaterialet, bortset fra eksterne bilag, vederlagsfrit oversættes til dansk eller engelsk.

Myndighederne kan således forlange en elektronisk udgave af materialet i et anerkendt filformat (SAF-T-format). Det vil derfor næppe være muligt for myndighederne at kræve en papirversion af materialet, ligesom en virksomhed heller ikke kan opfylde sin udleveringspligt ved at udskrive alt digitalt materiale. Materiale, som lovligt forefindes i papir, må dog antages at kunne udleveres i papirform.

Erhvervsstyrelsen kan benytte ekstern bistand ved udførelsen af kontrollen. Udgifterne hertil afholdes af Erhvervsstyrelsen.

Erhvervsstyrelsen kan påbyde virksomheden at anvende et digitalt bogføringssystem, som er registreret i Erhvervsstyrelsen. Et sådant påbud kan gives, hvis virksomheden anvender et digitalt bogføringssystem, som ikke er registreret, og den undlader at efterleve Erhvervsstyrelsens påbud om at lovliggøre bogføringssystemet eller skifte til et lovligt bogføringssystem.

9.4 Bødestraf og andre sanktioner

Den bogføringspligtige virksomhed kan straffes med bøde for overtrædelse af lovens krav til bogføring. Endvidere kan virksomheder, der anvender specialudviklede eller udenlandske digitale bogføringssystemer, straffes med bøde for overtrædelse af kravene til digitale bogføringssystemer.

Det bemærkes, at bestemmelserne om digital bogføring f.eks. årsregnskabspligtige virksomheder, som bruger et specialudviklet bogføringssystem, får først virkning for regnskabsår, der påbegyndes den 1. januar 2025 eller senere.

Udmåling af bødestrafpen

Bødestrafpen kan udgøre op til 1,5 mio. DKK. Ved udmåling af bøder skal der tages hensyn til virksomhedens omsætning, overtrædelsens grovhed og varighed samt om der er tale om gentagne overtrædelser. Ved særligt omfattende overtrædelser af en række bestemmelser og af pligter vedrørende bogføring, digitale bogføringssystemer og digital bogføring idømmes der en skærpet bøde. Straffen udmåles af domstolene efter en vurdering af forholdene i den enkelte sag med udgangspunkt i følgende vejledende bødetabel:

Grad af overtrædelse	Bødeniveauer for en virksomhed med en nettoomsætning under 10 mio. DKK	Bødeniveauer for en virksomhed med en nettoomsætning mellem 10-100 mio. DKK	Bødeniveauer for virksomhed med en nettoomsætning over 100 mio. DKK
Mindre omfattende overtrædelser	10.000-25.000 DKK	25.000-100.000 DKK	100.000-250.000 DKK
Mere omfattende overtrædelse	25.000-100.000 DKK	100.000-250.000 DKK	250.000-1.000.000 DKK
Særligt omfattende overtrædelser (skærpet bøde)	100.000-250.000 DKK	250.000-1.000.000 DKK	1.000.000-1.500.000 DKK

I det følgende beskrives, hvad der forstås ved mindre, mere og særligt omfattende overtrædelser med angivelse af nogle typiske eksempler. Det skal understreges, at der ikke er tale om en udtømmende liste, og at det er op til domstolene at vurdere karakteren af overtrædelserne i den konkrete sag.

Ved ”mindre omfattende overtrædelser” forstås, at en virksomhed delvist har opfyldt den grundlæggende bogføringspligt, men hvor der i et ikke uvæsentligt omfang konstateres mangler, som kan medføre usikkerhed om visse poster i virksomhedens regnskab og moms- eller skatteangivelser. En mindre omfattende overtrædelse kan eksempelvis bestå i, at virksomheden ikke konsekvent har registreret transaktionerne i virksomheden.

Ved ”mere omfattende overtrædelser” forstås, at virksomhedens bogføring og det opbevarede regnskabsmateriale er så utilstrækkeligt, at det ikke er muligt at opstille et regnskab, som kan revideres, uden at revisor i sin påtegning må henvise til, at revisionen ikke har kunnet gennemføres som følge af manglende bogføring, eller at det ikke er muligt for myndighederne at konstatere, om virksomheden fx har angivet sit moms- eller afgiftstilsvaret korrekt. Det kan fx være det forhold, at virksomheden for længere perioder eller for bestemte typer af transaktioner ikke har registreret virksomhedens transaktioner. Det kan også være tilfælde, hvor virksomheden har registreret transaktioner i et digitalt bogføringssystem, men har undladt at opbevare registreringer og bilag i bogføringssystemet.

Ved ”særligt omfattende overtrædelser” forstås det forhold, at alle eller hovedparten af virksomhedens transaktioner ikke er registreret, eller at transaktioner af særlig økonomisk betydning for virksomheden ikke er registreret og dokumenteret. Det kan også være tilfælde, hvor virksomheden hverken har registreret transaktioner eller opbevaret registreringer og bilag i et digitalt bogføringssystem, og der i øvrigt er væsentlige mangler i eventuel manuel bogføring. Hvis virksomheden undlader at efterleve påbud om at bringe en overtrædelse af bogføringsloven til ophør, vil det også skulle anses som en særligt omfattende overtrædelse.

Også enkeltstående eller lejlighedsvis overtrædelser er strafbare alt efter deres væsentlighed. Det gælder navnlig,

hvis en sådan overtrædelse har væsentlig eller afgørende økonomisk betydning, fx manglende registrering eller opbevaring af regnskabsmateriale vedrørende en kontrakt, der udgør en væsentlig del af virksomhedens omsætning.

Hvis Erhvervsstyrelsen ikke modtager de oplysninger, der anmodes om som led i kontrollen, kan styrelsen beslutte at oversende virksomheden til tvangsopløsning eller slette en filial. Som led i kontrollen kan styrelsen kræve at modtage oplysninger til brug for sin kontrol af virksomhedens nuværende eller tidligere ledelse samt af revisor.

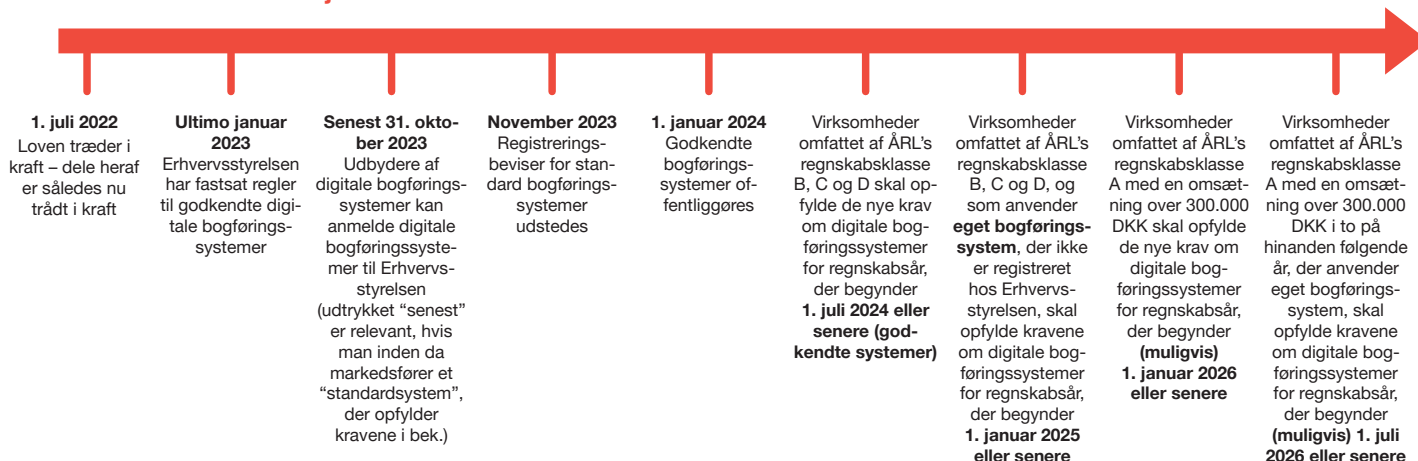
10. Ikrafttræden sker trinvist

Loven trådte i kraft den 1. juli 2022 med forskellige overgangsbestemmelser, der også trådte/træder i kraft på forskellige tidspunkter.

Nedenfor er vist en tidslinje med en oversigt over, hvornår ikrafttræden af de forskellige dele af loven for de forskellige omfattede virksomheder sker. Den endelige afgørelse af ikrafttrædelsestidspunkt træffes af erhvervsministeren i forbindelse med udstedelsen af bekendtgørelser, der sætter loven i kraft. I forbindelse med lovens behandling i Folketinget blev forslaget ændret, så ministeren nu har mulighed for at sætte lovens regler om digital bogføring i kraft afhængig af virksomhedernes omsætning. I det oprindelige lovforslag var lagt op til, at ikrafttrædelsestidspunktet udelukkende blev bestemt af regnskabsklasse. Ved denne ændring i forbindelse med lovens behandling er ikrafttrædelsesbestemmelserne således gjort mere fleksible i forhold til at sikre en hensigtsmæssig implementering af loven.

Udover denne ændring blev der i udvalgsbehandlingen også lagt vægt på, at ikraftsættelsen af reglerne for de personligt drevne virksomheder (klasse A) først skal ske i forlængelse af politiske drøftelser med de øvrige partier. I den forbindelse er der lagt vægt på, at Erhvervsministeriet forinden disse drøftelser skal belyse markedet for digitale bogføringssystemer, herunder priser og muligheder for gratis løsninger. Herudover skal belyses, hvordan implementeringen er gået for de regnskabspligtige virksomheder (klasse B-D), og i hvilket omfang virksomheder med personlig hæftelse (klasse A) allerede har omstillet sig til digitale bogføringssystemer.

Et overblik over tidslinjen for ikrafttræden

Reglerne er som udgangspunkt alle sat i kraft, herunder lovens almindelige regler om bogføring og opbevaring.

Reglerne for udbydere af digitale bogføringssystemer trådte i kraft den 1. februar 2023 ved dels bekendtgørelse nr. 97 af 26. januar 2023 om krav til digitale standard bogføringssystemer, dels bekendtgørelse nr. 98 af 26. januar 2023 om anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer. Sidstnævnte giver udbyderne adgang til at anmelde og få registreret digitale bogføringssystemer, der opfylder kravene til digitale standard bogføringssystemer.

For de bogføringspligtige virksomheder gælder følgende i forhold til de nye regler om digital bogføring:

- Virksomheder omfattet af årsregnskabslovens regnskabsklasse B, C eller D, og som vælger at benytte et registreret godkendt standardsystem, skal efterleve de nye regler om digital bogføring for regnskabsår, der påbegyndes den 1. juli 2024 eller senere.
- Virksomheder omfattet af årsregnskabslovens regnskabsklasse B, C eller D, og som vælger at benytte et ikke-registreret godkendt bogføringssystem, eller som har tilføjet tredjeparts applikationer mv. til opfyldelse af dokumentationen af transaktioner og/eller bilag, skal efterleve de nye regler om digital bogføring for regnskabsår, der påbegyndes den 1. januar 2025 eller senere.

Virksomheder, der ikke er regnskabspligtige efter årsregnskabsloven (regnskabsklasse A) med en årlig omsætning over 300.000 DKK/år i to på hinanden følgende år, vil senere skulle følge reglerne om digital bogføring. Disse regler forventes ikraftsat fra og med 2026, således:

- at virksomheder, der anvender et registreret godkendt bogføringssystem, skal anvende det for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2026 eller senere, og
- virksomheder, der anvender et ikke registreret godkendt bogføringssystem, skal anvende digital

bogføring for regnskabsår, der begynder den 1. juli 2026 eller senere, men det er ikke endeligt fastlagt på nuværende tidspunkt.

Tilsvarende gælder for filialer i Danmark af udenlandske selskaber. Danske selskabers filialer i udlandet er derimod en del af det danske selskab og følger derfor ovenstående regler for selskaber omfattet af årsregnskabslovens klasse B-D.

Efter bekendtgørelse nr. 1342 af 24. november 2023 om ikrafttræden af bestemmelser i lov om bogføring vedrørende pligt til digital bogføring for bogføringspligtige virksomheder omfattes datterselskaber af virksomheder omfattet af lov om finansiel virksomhed eller lov om forsikringsvirksomhed ikke af reglerne om brug af et digitalt bogføringssystem, der træder kraft hhv. den 1. juli 2024 og den 1. januar 2025, men de forventes at blive omfattet i 2026/2027.

Det bemærkes, at erhvervsministeren også har mulighed for at fastsætte ikrafttrædelsesbestemmelser baseret på forskellige ikke nærmere definerede omsætningsgrænser. Dette er blandt andet tiltænkt filialer. Det er uafklaret, om ministeren vil benytte denne mulighed.

Loven indeholder en hjemmel til, at erhvervsministeren kan fastsætte regler om et fællesoffentligt datacenter, der kan kræve udveksling af elektroniske dokumenter mellem myndigheder og virksomheder, eventuelt i en automatiseret form.

Som nævnt ovenfor gælder lovens regler om digital bogføring udelukkende for erhvervsdrivende virksomheder her i landet. Denne gruppe udgør alle virksomheder i årsregnskabslovens regnskabsklasse B-D samt virksomheder i regnskabsklasse A med en nettoomsætning årligt på over 300.000 DKK i to på hinanden følgende år. I sidstnævnte gruppe ligger også filialer i Danmark ejet af udenlandske selskaber. Organisationer, almene fonde mv., der ikke udøver erhvervsvirksomhed, er omfattet af bogføringsloven via skatte- eller afgiftspligt, men de omfattes kun af reglerne om brug af digital bogføring, når deres erhvervsmæssige omsætning årligt overstiger 300.000 DKK i to på hinanden følgende år.

Kontakt

Henrik Steffensen
Partner
Head of Accounting Advisory Services

M: 2373 2147
E: henrik.steffensen@pwc.com

Martin Kristensen
Director
Corporate Reporting Services

M: 5120 6478
E: martin.kristensen@pwc.com

